



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 336/2014

Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους

Τμήμα Ε΄

Συνεδρίαση της 4^{ης} Νοεμβρίου 2014

Σύνθεση:

Προεδρεύων: Ανδρέας Χαρλαύτης, ως αρχαιότερος Νομικός Σύμβουλος των παρισταμένων, μη υπάρχοντος Αντιπροέδρου.

Μέλη: Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Βασιλική Πανταζή, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γεώργιος Ανδρέου, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Αδαμαντία Καπετανάκη, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής: Σπυρίδων Μαυρογιάννης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το υποβληθέν με το υπ' αριθμ. πρωτ. 9178/16-7-2014 έγγραφο του Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται εάν, σε περίπτωση που, δια κλήσεως, μεταφέρεται υπόθεση, ματαιωθείσα, σε επόμενη συνεδρίαση,

οφείλεται η, κατά την περίπτωση α της παρ. 1 στοιχ. Α του άρθρου 10 του ν.δ. 1017/1971 προβλεπόμενη, εισφορά υπέρ του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδότησε ως ακολούθως:

I. Η ερωτώσα υπηρεσία υπέβαλε το εξής ερώτημα:

«Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 226 του ΚΠολΔ ορίζεται ότι: «Ο δικαστής που διευθύνει τη συζήτηση σημειώνει στο ηινάκιο αν η συζήτηση έγινε κατ' αντιμωλία ή ερήμην ή αναβλήθηκε ή ματαιώθηκε. Αν η συζήτηση αναβληθεί, ο γραμματέας οφείλει αμέσως μετά το τέλος της συνεδρίασης να μεταφέρει την υπόθεση στη σειρά των υποθέσεων που πρέπει να συζητηθούν κατά τη δικάσιμο που ορίσθηκε. Κλήση του διαδίκου για εμφάνιση στη δικάσιμο αυτή δεν χρειάζεται και η αναγραφή της υπόθεσης στο ηινάκιο ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Αν ματαιωθεί η συνεδρίαση για οποιονδήποτε λόγο, οι υποθέσεις που είναι γραμμένες σ' αυτήν μεταφέρονται με επιμέλεια των διαδίκων στις επόμενες συνεδριάσεις, ακόμη και με υπέρβαση του ορισμένου αριθμού, και ο αντίδικος αυτού που επισπεύδει τη συζήτηση καλείται πάντοτε στη νέα δικάσιμο. Στην περίπτωση αυτή η εγγραφή, η κλήση και η επίδοσή της γίνονται ατελώς. Το ίδιο ισχύει και όταν είναι αναγκαία η ανασυζήτηση της υπόθεσης».

Με το υπ' αριθμ. 5912/10-7-2014 έγγραφό του προς τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του ΤΑΧΔΙΚ και Γενικό Γραμματέα του Υ.Δ.Δ.Α.Δ. ο Δικηγορικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης ζητά την αποστολή εγκυκλίου στα δικαστήρια της χώρας, προκειμένου να διασαφηνιστεί ότι το ένσημο του ΤΑΧΔΙΚ εμπίπτει στην έννοια του «ατελώς» του ανωτέρω άρθρου του ΚπολΔ.».

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε όπως έχουμε τις απόψεις σας σχετικά με το παρακάτω ερώτημά μας: Εάν οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 226 του ΚΠολΔ και συγκεκριμένα ^αη προβλεπόμενη από αυτές ατέλεια καταλαμβάνει και το ένσημο υπέρ ΤΑΧΔΙΚ που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις του άρθρου 10 του ν.δ. 1017/1971».

II. Επειδή στο άρθρο 10§1 του ν.δ. 1017/71 (Α' 209) «Περί συστάσεως Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων», ως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 7§10 του ν. 4043/2012 (Α' 25) «Μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στα καταστήματα κράτησης και άλλες διατάξεις» και τροποποιήθηκε από το άρθρο 108§6 του ν.4055/2012 (Α' 51), ορίζεται: *«Διά την πραγματοποίησιν της αποστολής του ταμείου καθορίζονται οι εξής πόροι: Α) Υποχρεωτικοί εισφοραί, υπολογιζόμεναι ως ακολούθως: « α) Ευρώ 3 για κάθε παράσταση δικηγόρου στο Πρωτοδικείο ή οποιαδήποτε Πολιτική ή Δικαστική Αρχή ή Διοικητικό Δικαστήριο, για κάθε υπόθεση πολιτική ή ποινική ή δικαστική και σε κάθε αγωγή, παρέμβαση και σε όλα τα εισαγωγικά της δίκης έγγραφα, προτάσεις ή σημειώματα ή δικόγραφα ενδίκων μέσων, αιτήσεις ή προσφυγές στα ίδια Δικαστήρια και Αρχές. ...».*

Περαιτέρω, στο άρθρο 226§4 του ΚΠολΔ, ως τροποποιηθέν ισχύει, ορίζεται: *«Ο δικαστής που διευθύνει τη συζήτηση σημειώνει στο ηνάκιο αν η συζήτηση έγινε κατ' αντιμωλία ή ερήμην ή αναβλήθηκε ή ματαιώθηκε. Αν η συζήτηση αναβληθεί, ο γραμματέας οφείλει αμέσως μετά το τέλος της συνεδρίασης να μεταφέρει την υπόθεση στη σειρά των υποθέσεων που πρέπει να συζητηθούν κατά τη δικάσιμο που ορίσθηκε. Κλήση του διαδίκου για εμφάνιση στη δικάσιμο αυτή δεν χρειάζεται και η αναγραφή της υπόθεσης στο ηνάκιο ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Αν ματαιωθεί η συνεδρίαση για οποιονδήποτε λόγο, οι υποθέσεις που είναι γραμμένες σ' αυτήν μεταφέρονται με επιμέλεια των διαδίκων στις επόμενες συνεδριάσεις, ακόμη και με υπέρβαση του ορισμένου αριθμού, και ο αντίδικος αυτού που επισπεύδει τη συζήτηση καλείται πάντοτε στη νέα δικάσιμο. Στην περίπτωση αυτή η έγγραφη, η κλήση και η επίδοσή της γίνονται ατελώς. Το ίδιο ισχύει και όταν είναι αναγκαία η ανασυζήτηση της υπόθεσης. ...».*

III. Εκ των ανωτέρω διατάξεων συνάγονται τα κάτωθι:

Η εισφορά που προβλέπεται στην περίπτωση α της παρ. 1 στοιχ. Α του άρθρου 10 του ν.δ. 1017/1971 επιβάλλεται, τόσο στην παράσταση του δικηγόρου σε κάθε δίκη για υπόθεση πολιτική, ποινική ή διοικητική, όσο και σε αγωγές, παρεμβάσεις, σε όλα τα εισαγωγικά της δίκης έγγραφα, προτάσεις, σημειώματα ή

9

δικόγραφο ενδίκων μέσων, αιτήσεις ή προσφυγές στα δικαστήρια και αρχές, ανεξάρτητα εάν αυτά υπογράφονται από δικηγόρο ή άλλο πρόσωπο, βαρύνει δε τόσο τους δικηγόρους, οσάκις υπογράφουν οι ίδιοι το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο, όσο και αυτούς που το υπογράφουν ως ιδιώτες ή με άλλη ιδιότητα, αποτελεί δε δικαστικό τέλος (ΣΤΕ 1161/89 Ολ. ΕΔΚΑ 1990.20, 2086/89 ΕΔΚΑ 1990.78). Η παράλειψη καταβολής της εισφοράς αυτής συνεπάγεται το απαράδεκτο του ενδίκου βοηθήματος (ΣΤΕ 3931/2007, 366-367/1992 Ολ. ΔιΔικ 1992.284).

Κατά την πλειοψηφία γνώμη, που διατυπώθηκε από τους Νομικούς Συμβούλους Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Βασιλική Πανταζή, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Γεώργιο Ανδρέου και Αδαμαντία Καπετανάκη, με την οποία συντάχθηκε (άνευ ψήφου) και ο Εισηγητής, ως εισαγωγικά της δίκης έγγραφο, κατά τη διάταξη αυτή νοούνται τα έγγραφα (δικόγραφα ή εκθέσεις) δια των οποίων διαπιστώνεται η υποβολή, ενώπιον δικαστηρίου, αυτοτελούς αιτήσεως παροχής δικαστικής προστασίας (Μπέης Π.Δ. υπό άρθρο 217, πρβλ. ΑΠ 23-29/2009 Ολ.). Αντιθέτως, η κλήση δεν αποτελεί εισαγωγικό της δίκης έγγραφο, αλλά δικόγραφο με το οποίο εισάγονται υποθέσεις προς συζήτηση (εισαγωγικά δικόγραφα για την πρόοδο της συζήτησης, Βαθρακοκόιλης Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας Ερμηνευτική-Νομολογιακή Ανάλυση, υπό άρθρα 226, 299). Επίσης, η κλήση δεν αποτελεί αίτηση, κατά την ως άνω διάταξη του άρθρου 10§1 του ν.δ. 1017/71, δεδομένου ότι, κατ' αυτήν, ως αιτήσεις νοούνται οι έχουσες αυτοτελές αίτημα, ως λ.χ. η αίτηση συντμήσεως νομίμου προθεσμίας (150§1 ΚΠολΔ), η αίτηση επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση (155§1 ΚΠολΔ), η αυτοτελής αίτηση αποδόσεως των δικαστικών εξόδων (191§3 ΚΠολΔ), η αίτηση διορθώσεως δικαστικής αποφάσεως (317 ΚΠολΔ), η αίτηση εξαιρέσεως πραγματοποιώμονα (377§1 ΚΠολΔ). Τέλος, η κλήση δεν εμπίπτει σε καμία από τις άλλες, αναφερόμενες στη διάταξη του άρθρου 10§1 του ν.δ. 1017/71 περιπτώσεις.

Περαιτέρω, σε περίπτωση ματαιώσεως της συνεδριάσεως πολιτικού δικαστηρίου, για οποιονδήποτε λόγο, οι υποθέσεις που είναι γραμμένες σ' αυτήν μεταφέρονται, δια δικογράφου κλήσεως, με επιμέλεια των διαδίκων στις επόμενες συνεδριάσεις, ακόμη και με υπέρβαση του ορισμένου αριθμού, και ο αντίδικος αυτού που επισπεύδει τη συζήτηση καλείται πάντοτε στη νέα δικάσιμο, προβλέπεται δε ότι στην περίπτωση αυτή η εγγραφή, η κλήση και η επίδοσή της γίνονται ατελώς.

Ως εκ των ανωτέρω, σε περίπτωση που, δια κλήσεως, μεταφέρεται υπόθεση, μатаιωθείσα, σε επόμενη συνεδρίαση δεν οφείλεται η, κατά την περίπτωση α της παρ. 1 στοιχ. Α του ν.δ. 1017/1971 προβλεπόμενη, εισφορά υπέρ του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., αφενός μεν διότι η μεταφορά αυτή γίνεται ατελώς, άρα χωρίς καταβολή του ως άνω δικαστικού τέλους, αφετέρου δε διότι η κλήση δεν αποτελεί εισαγωγικό της δίκης έγγραφο.

Κατά τη γνώμη των Νομικών Συμβούλων Ανδρέα Χαρλαύτη (Προεδρεύοντος του Τμήματος) και Δημητρίου Αναστασόπουλου πρέπει να γίνουν δεκτά τα εξής :

Οι ρυθμίσεις του ΚΠολΔ, άρθρ. 226 παρ.4, σαφείς ως προς τη διατύπωσή τους, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στις υποθέσεις των οποίων η συζήτηση μатаιωθήκε και ως προς τις οποίες η κλήση για συζήτηση γίνεται ατελώς. Ζήτημα, κατά συνέπειαν, πρωτεύον αποτελεί η έκταση ισχύος της εν λόγω διατάξεως περί του ατελούς της κλήσεως εν όψει των οργανικών διατάξεων του ΤΑΧΔΙΚ, οι οποίες ρητά προβλέπουν την καταβολή εισφοράς για μια σειρά επί δικαστηρίω πράξεων. Επί του κρίσιμου αυτού ζητήματος παρατηρούνται τα εξής:

(α) Οι οργανικές διατάξεις του ΤΑΧΔΙΚ (Ν.4043/2012, άρθρ.7 παρ.10 με την οποία αντικαθίστανται οι προγενέστερες ρυθμίσεις του Ν.Δ. 1017/1971) είναι νεώτερες και (επιπροσθέτως) ειδικότερες των ως άνω διατάξεων του ΚΠολΔ, άρθρ. 226 παρ.4. Κατόπιν αυτού ως υπερισχύουσες των προγενεστέρων και γενικωτέρων διατάξεων εφαρμόζονται άνευ ετέρου.

(β) Κατά το περιεχόμενό τους οι εν λόγω υπερισχύουσες οργανικές διατάξεις του ΤΑΧΔΙΚ παρατηρείται ότι αναφέρονται σε εισφορά, μεταξύ άλλων, για «όλα τα εισαγωγικά της δίκης έγγραφα» και «αιτήσεις» προς τα Δικαστήρια και Αρχές.

Η έννοια του εισαγωγικού της δίκης εγγράφου τείνει, μεν, κατ' αρχήν, να εννοεί το έχον αυτοτελές αίτημα παροχής δικαστικής προστασίας, πλην όμως δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι εμπεριέχει την κλήση προς συζήτηση της υποθέσεως. Με την κλήση επιδιώκεται η συζήτηση της υπόθεσης και άρα εν τέλει εγγενώς εμπεριέχεται σ' αυτήν, αδιάσπαστα, το αίτημα παροχής έννομης προστασίας, όπως διατυπώνεται στο σχετικό αυτοτελές δικόγραφο (π.χ. αγωγή). Σε κάθε περίπτωση η emphatic αναφορά της διατάξεως σε «όλα» τα εισαγωγικά της δίκης έγγραφα

δεικνύει την πρόθεση του νομοθέτη για ευρεία εφαρμογή και ούτως συμπεριλαμβάνει σε κάθε περίπτωση και την κλήση υπό την προεκτεθείσα έννοια.

(γ) Ακόμη και υπό την εκδοχή ότι η κλήση δεν ανήκει σε «όλα» τα εισαγωγικά της δίκης έγγραφα, περιέχεται, πάντως, στην έννοια των «αιτήσεων» προς το δικαστήριο, που μνημονεύονται στις υπό ερμηνείαν διατάξεις. Η κλήση αποτελεί, αναμφίβολα, αίτημα και άρα «αίτηση» προς το δικαστήριο, με περιεχόμενο τον προσδιορισμό δικασίμου για την συζήτηση της σχετικής υπόθεσης.

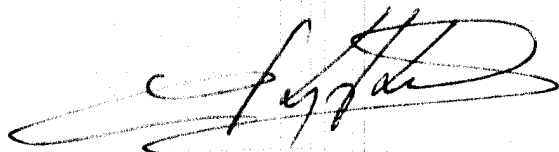
Από το σύνολο όσων προεκτέθηκαν, πρέπει να γίνει δεκτό, σύμφωνα με τη γνώμη της μειοψηφίας, ότι με βάση τις υπό ερμηνείαν οργανικές διατάξεις του ΤΑΧΔΙΚ η κλήση προς το δικαστήριο για συζήτηση ματαιωθείσας υποθέσεως υπόκειται στην εκεί προβλεπόμενη υπέρ του ΤΑΧΔΙΚ εισφορά.

IV. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδότησε, κατά πλειοψηφία, _____ ότι, στο ως άνω ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι, σε περίπτωση που, δια κλήσεως, μεταφέρεται υπόθεση, ματαιωθείσα, σε επόμενη συνεδρίαση δεν οφείλεται η, κατά την περίπτωση α της παρ. 1 στοιχ. Α του άρθρου 10 του ν.δ. 1017/1971 προβλεπόμενη, εισφορά υπέρ του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Θεωρήθηκε

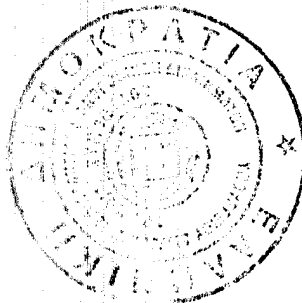
Αθήνα 3. 12. 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ



Ανδρέας Χαρλαούτης

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους



Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Σπυρίδων Μαυρογιάννης

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.